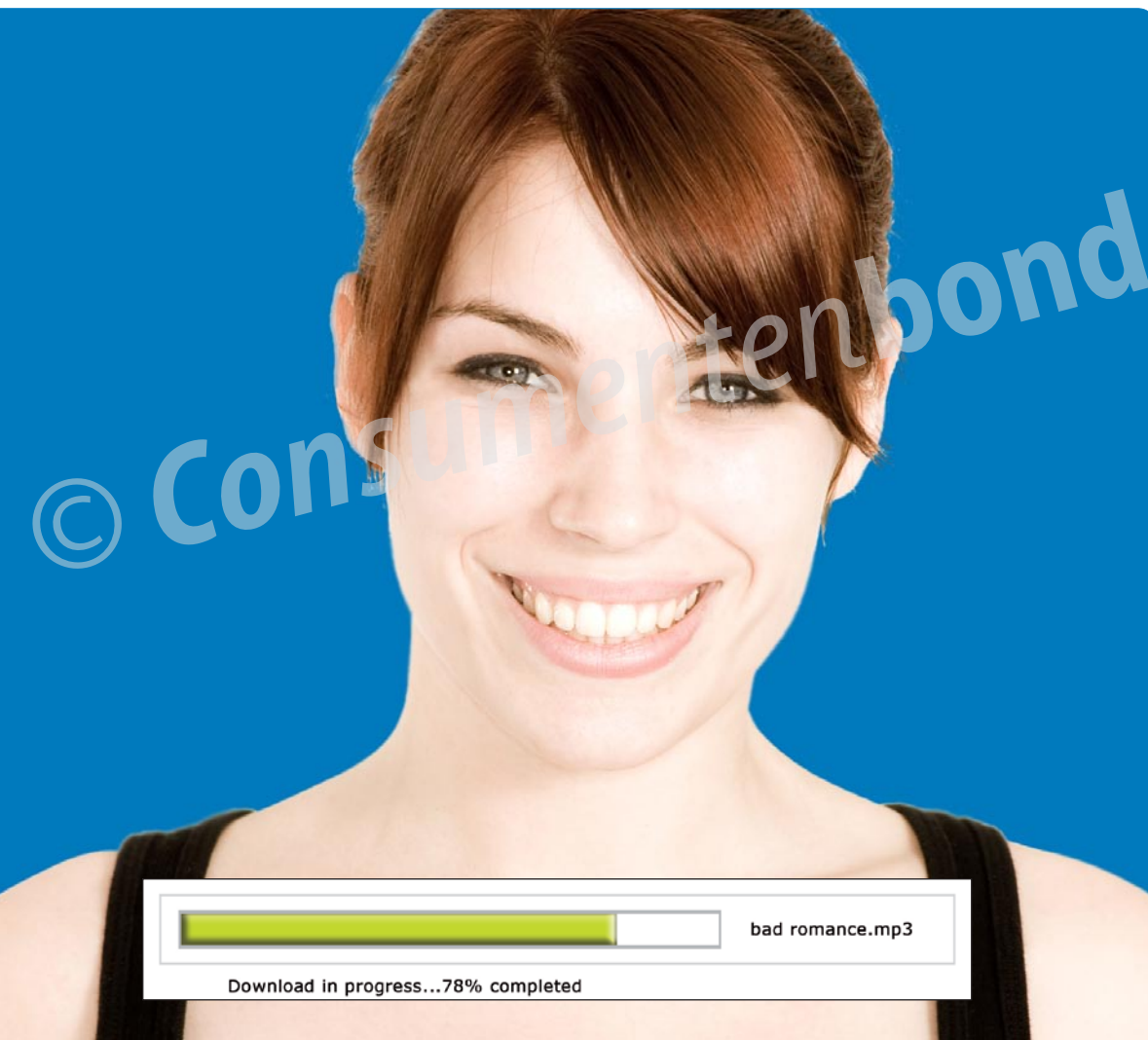

Nee tegen Download verbod

Position Paper

Consumentenbond

Dan weet je het.

Niet straffen, wel verleiden...

Een maatschappelijk debat over het auteursrecht is uiterst welkom. De wet- en regelgeving is achterhaald. Bovendien stuit de uitvoering van deze wet- en regelgeving op bezwaren¹ bij de manier waarop tarieven voor het thuis kopiëren van muziek en films tot stand kwamen en werden toegepast. De Consumentenbond heeft daarom in het verleden gepleit voor een openlijk debat over de toekomst van het auteursrecht.

De Consumentenbond roept de entertainmentindustrie op te innoveren en niet te straffen. De afgelopen decennia met de opkomst van het internet heeft de entertainment industrie stil gezeten als het gaat om online aanbod van muziek en films. De industrie is hiermee debet aan de opkomst van alternatieven als bittorrent-sites en peer-to-peer-netwerken. Hoogwaardig kwalitatief online aanbod van muziek en films is via de entertainmentindustrie bijna niet beschikbaar en dat moet drastisch veranderen. Het is hoog tijd voor innovatie.

Voorbeeld

Een dvd van de Teletubbies start met een serie waarschuwingen die je niet kunt doorspoelen; vervolgens zie je een aantal trailers waarop je niet op zit te wachten en maar die je niet kunt doorspoelen. Pas daarna beland je in het menu en kun je de film starten. Ongevraagde informatie wordt zo opgedrongen aan de consument. Een gedownloade versie start gelijk op.

In plaats van te werken aan een goed aanbod van muziek en films heeft de industrie doorlopend gelobbyd om downloadende consumenten, hun eigen klanten, te straffen. Het kabinet² zegt in de toekomst een verbod op downloaden te willen invoeren.

Consument ontzien bij downloadverbod is onmogelijk

Het kabinet geeft aan dat bij de handhaving van een downloadverbod de consument moet worden ontzien. Het kabinet zegt hierover het volgende³:

“Het kabinetsbeleid zal zich in ieder geval blijven richten op de aanpak van het (grootschalig) illegale uploaden. Van marktpartijen die een rol spelen in de contentketen wordt verwacht dat zij zich gezamenlijk inspannen om dit beleid in de praktijk gestalte te geven. Door deze aanpak bij de bron wordt tegengegaan dat de markt voor legaal aanbod wordt verstoord door (commerciële) partijen die op illegale wijze auteursrechtelijk beschermd materiaal openbaar maken.”

De handhaving van het auteursrecht speelt zich echter voornamelijk af tussen civiele partijen, dat

wil zeggen: tussen burgers onderling. Slechts waar het de strafrechtelijke handhaving betreft heeft de overheid een rol te vervullen. Over de strafrechtelijke handhaving van het auteursrecht heeft het kabinet echter herhaaldelijk gezegd dat dit het ultimatum remedium moet zijn. Volgens het kabinetsbeleid ligt het primaat van de handhaving bij private partijen. Het gaat dan niet op om deze partijen op te roepen terughoudend te zijn in de handhaving, zoals het kabinet nu lijkt te doen. Als marktpartijen van de wetgever de middelen krijgen om op te treden, ligt het voor de hand dat deze partijen dat ook daadwerkelijk zullen doen. In de tweede plaats is de oproep tot terughoudendheid bij de handhaving van het auteursrecht in strijd met de Richtlijn 2001/29 EG betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2008–2009, 29 838 en 31 766, nr. 19, blz. 16.

² Kabinetsreactie op het rapport van de werkgroep Auteursrecht, KST 29838-22, 2/11/2009

³ Kabinetsreactie op het rapport van de werkgroep Auteursrecht, 30/10/2009, kenm. DDS 5621176, blz. 21

auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij. Volgens deze Richtlijn moeten de lidstaten voor passende sancties en rechtsmiddelen zorgen zodat ondermeer het reproductierecht daadwerkelijk kan worden gehandhaafd. Deze sancties moeten doeltreffend en evenredig zijn en een preventieve werking hebben, aldus artikel 8 lid 1 van de Richtlijn. Voor een bijzondere bescherming van consumenten biedt de Richtlijn geen ruimte. Hetzelfde geldt voor Richtlijn 2004/48 EG betreffende de handhaving van intellectuele eigendomsrechten.

Uit het voorgaande volgt dat het kabinet met een downloadverbod marktpartijen niet kán en niet mág verzoeken terughoudend te zijn ten aanzien van de handhaving van auteursrechten, ook niet als het consumenten betreft. Kortom, het ontzien van consumenten bij een verbod op downloaden is niet mogelijk maar wordt wel beloofd.

Criminaliseren van consumenten werkt contraproductief

Downloaden is sinds jaar en dag toegestaan in Nederland en is daarmee een in de maatschappij ingebed verschijnsel. Het aan banden leggen van downloaden druist in tegen de publieke opinie en zal veel commotie veroorzaken. De heftige reacties op het voornemen van Buma / Stemra om zogenoemde embed-tarieven te introduceren van minimaal €130 voor websites als Hyves zijn een voorteken. Er ontstond zo veel commotie over deze zeer consumentonvriendelijke maatregel dat Buma / Stemra besloot de maatregel in te trekken. Dit toont aan dat een cultuuromslag naar acceptatie van een downloadverbod niet zomaar te verwachten valt.

Door het instellen van een downloadverbod worden miljoenen Nederlanders gecriminaliseerd zonder dat zij zich ervan bewust zijn iets stafbaars te ondernemen. Het 'illegaliseren' van downloaden ondermijnt het vertrouwen en daarmee het gebruik van internet.

Downloaden is bovendien goed voor de Nederlandse economie, blijkt uit een TNO-rapport⁵.

Downloaden stelt mensen in staat om op een

laagdrempelige manier kennis te maken met 'een breed scala aan cultuurproducten. Dit heeft een welvaartsverhogend effect', aldus de onderzoekers. Hoewel het onbetaalde downloaden jaarlijks leidt tot €100 miljoen misgelopen omzet, is het uiteindelijke effect toch gunstig voor de Nederlandse economie. 'Naar schatting ligt de toename van welvaart bij de consumenten in de orde van €200 miljoen per jaar'.

'Onder downloaders van muziek en film is het percentage kopers even groot als onder niet-downloaders. Muziekdownloaders gaan bovendien vaker naar concerten en kopen vaker merchandise-artikelen. Downloaders van films kopen gemiddeld meer dvd's dan niet-downloaders.'

Het criminaliseren van downloaden betekent feitelijk het straffen van de consumenten die het meest bereid is te betalen voor digitale content, zo blijkt uit het rapport.

De vrije informatie-uitwisseling op internet is de motor achter veel innovatie en handel op het internet, een verbod op downloaden werkt contraproductief.

Downloadverbod geeft grote privacy-bezwaren

Bij het instellen van een downloadverbod hoort ook het regelen van de handhaving van een dergelijk verbod. Voor het handhaven van een downloadverbod beveelt het rapport Auteursrechten de toepassing van DPI-technieken⁶ aan⁷. Dit houdt in dat alle gegevens worden bekeken die consumenten over internet versturen om zo vermeende illegale content op te sporen.

Feitelijk stelt het rapport voor om alle minder- en meerderjarige consumenten in Nederland 24 uur per dag, 7 dagen in de week preventief digitaal te fouilleren om de beloning van artiesten zeker te stellen. De maatregel is buitenproportioneel en praktisch zeer moeilijk uitvoerbaar. De burger wordt hiermee geschaad in zijn privacy tot achter de voordeur. Het handhaven van een downloadverbod vormt dus een grote inbreuk op de privacy van miljoenen consumenten in Nederland.

⁴ Brochure digitale muzieklicenties 2010, Buma / Stemra

⁵ TNO-rapport in opdracht van OCW, EZ en Justitie, no. 34782, Ups and Downs, Economische en culturele gevolgen van filesharing voor muziek, film en games, 12/01/2009, door TNO, SEO en Ivir.

DRM-technieken nadelig voor consumenten

Moderne DRM-technieken, waaronder fingerprinting⁸, zijn nadelig voor consumenten. Ze beperken immers de functionaliteit van de producten die consumenten kopen. Fingerprinting tast bovendien de privacy van consumenten aan doordat met deze techniek geregistreerd kan worden op welke media consumenten hun muziek beluisteren of afspelen.

Kwalitatief hoogwaardig aanbod nodig

De uitdaging voor de industrie is volgens de Consumentenbond te komen met kwalitatief hoogwaardig aanbod via nieuwe verdienmodellen. Op service en kwaliteit valt volgens de bond nog een wereld te winnen. Daarbij moeten artiesten kunnen rekenen op een eerlijke beloning, want zij zijn de spil waar de creatie begint.

De huidige kabinetsplannen leiden tot de situatie waarin de industrie voor eigen gewin verdienmodellen maakt zonder uitgedaagd te worden om betere producten te ontwikkelen. Daarbij kan de artiest zelf niet meer bepalen hoe hij zijn muziek

verkoopt en wordt de consument tot achter de voordeur continu digitaal gefouilleerd.

De overheid moet zich inzetten voor een eenvoudiger en transparanter systeem van licenties. Het moet eenvoudiger worden nationaal en internationaal muziek en films aan te bieden; de verdeling van gelden bestemd voor artiesten moet transparanter worden.

De Consumentenbond wil toe naar een model waarin de consument onbeperkt geniet, de artiest ongeremd creëert en de industrie innovatief faciliteert.

⁶ Deep Packet Inspection (DPI) is gespecialiseerde hardware met krachtige en snelle mogelijkheden tot informatieverwerking. Eenmaal ingebed in een netwerk kan een operator middels DPI real time de inhoud van afzonderlijke datapakketten (waaruit het Internet-verkeer bestaat) analyseren.

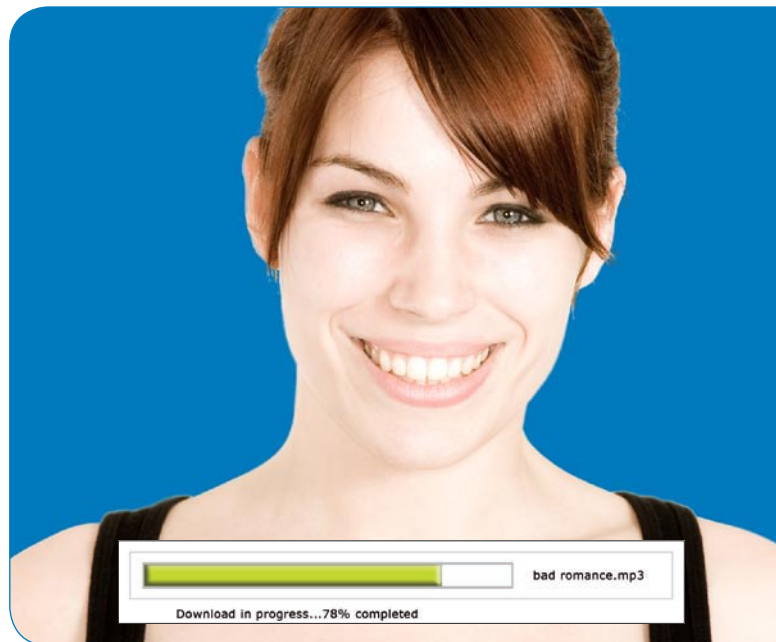
⁷ Tweede Kamer, vergaderjaar 2008–2009, 29 838 en 31 766, nr. 19, blz. 25.

⁸ Fingerprinting is een techniek voor identificatie van (audiovisuele) content. De toepassing ligt in het meegeven van een herkenbare, digitale vingerafdruk, waardoor kan worden nagegaan of muziek en films die worden aangeboden al dan niet copyrighted zijn.

Meer informatie?

Rogier Klimbie
Adviseur Public Affairs
rklimbie@consumentenbond.nl
Tel. +31 70 44 54 439

Consumentenbond
Postbus 1000
2500 BA Den Haag

Consumentenbond

Dan weet je het.